

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/11/2017
Identifikačné číslo spisu:	6913010076
Dátum vydania rozhodnutia:	21.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6913010076.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí 21. marca 2018 v Bratislave podľa § 382a Trestného poriadku, s následným verejným vyhlásením rozsudku v trestnej veci obvineného W.. arch. I. K., pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného W.. arch. I. K. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013 z 28. apríla 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 a v konaní, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v ustanovení § 40 ods. 1 Trestného poriadku, § 208 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného W.. arch. I. K..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016, sa z r u š u j e .

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušený rozsudok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Banskej Bystrici sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013 z 28. apríla 2015, bol obvinený W..

arch. I. K., uznaný za vinného v bode 1/ až 4/ rozsudku zo spáchania pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a v bode 5/ a 6/ rozsudku zo spáchania pokračovacieho prečinu nezaplattenia dane podľa § 278 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1/ ako štatutárny zástupca spoločnosti A-Y, a. s. v konkurze (od 16. apríla 2008) so sídlom B., E. XX, W.: XX XXX XXX,

- zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti A-Y, a. s. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca marec 2004 vo výške 1.707,79 € (51.449,-Sk), za obdobie mesiaca apríl 2004 vo výške 1.830,11 € (55.134,- Sk), za obdobie mesiaca máj 2004 vo výške 1.880,27 € (56.645,- Sk), za obdobie mesiaca august 2004 vo výške 1.786,60 € (53.823,- Sk), za obdobie mesiaca október 2004 vo výške 2.112,49 € (63.641,- Sk),
- zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti A-Y, a. s. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca máj 2005 vo výške 1.759,74 € (53.014,-Sk), za obdobie mesiaca jún 2005 vo výške 1.643,46 € (49.511,- Sk),
- zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti A-Y, a. s. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca júl 2006 vo výške 573,92 € (17.290,- Sk),

a hoci na tieto odvody mal dostatok finančných prostriedkov, tieto v lehotách splatnosti neodviedol do Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec, čím jej spôsobil škodu v celkovej výške 13.294,40 € (400.507,- Sk),

2/ ako zodpovedný zástupca spoločnosti N.-W. spol. s r. o. od 27. júna 2008 v konkurze, so sídlom B., L. S. prameňov 1, W.: XX XXX XXX,

- zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti N.-W. spol. s r. o. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca január 2004 vo výške 2.814,81 € (84.799,-Sk), za obdobie mesiaca február 2004 vo výške 2.680,61 € (80.756,- Sk), za obdobie mesiaca marec 2004 vo výške 2.708,62 € (81.600,- Sk), za obdobie mesiaca apríl 2004 vo výške 2.669,79 € (80.430,- Sk), za obdobie mesiaca máj 2004 vo výške 2.608,44 € (78.582,- Sk), za obdobie mesiaca jún 2004 vo výške 2.325,57 € (70.060,- Sk), za obdobie mesiaca september 2004 vo výške 2.391,49 € (72.046,- Sk), za obdobie mesiaca október 2004 vo výške 2.513,14 € (75.711,- Sk), za obdobie mesiaca december 2004 vo výške 2.424,68 € (73.046,- Sk),
- zrazil z vymeriavacieho základu zo mzdy zamestnancov spoločnosti N.-W. spol. s r. o. poistné na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie a poistenie v nezamestnanosti za obdobie mesiaca november 2006 vo výške 356,50 € (10.740,- Sk), za obdobie mesiaca december 2006 vo výške 220,01 € (6.628,- Sk),

a hoci na tieto odvody mal dostatok finančných prostriedkov, tieto v lehotách splatnosti neodviedol do Sociálnej poisťovne, pobočky Lučenec, čím jej spôsobil škodu v celkovej výške 23.713,67 € (714.398,- Sk),

3/ ako štatutárny zástupca spoločnosti A-Y, a. s. v konkurze (od 16. apríla 2008), so sídlom B., E. č. XX, W.: XX XXX XXX, zrazil zo mzdy zamestnancov

- zážkovú daň bez podania daňových priznaní alebo hlásenia, splatnej ku dňu 15. apríla 2003 vo výške 2.423,- Sk, splatnej ku dňu 15. mája 2003 vo výške 4.404,- Sk, splatnej ku dňu 15. júla 2003 vo výške 4.860,- Sk, splatnej ku dňu 15. júla 2003 vo výške 5.083,- Sk, splatnej ku dňu 16. septembra 2003 vo výške 4.218,- Sk, splatnej ku dňu 15. októbra 2003 vo výške 3.544,- Sk, splatnej ku dňu 15. októbra 2003 vo výške 4.348,- Sk, splatnej ku dňu 18. novembra 2003 vo výške 3.559,- Sk, splatnej ku dňu 15. januára 2004 vo výške 1.518,- Sk, splatnej ku dňu 16. februára 2004 vo výške 2.129,- Sk, splatnej ku dňu 15. marca 2004 vo výške 1.389,- Sk,
- zážkovú daň bez podania daňových priznaní alebo hlásenia, splatnej ku dňu 15. mája 2006 vo výške 2.964,- Sk, splatnej ku dňu 18. apríla 2006 vo výške 2.964,- Sk, splatnej ku dňu 15. marca 2006 vo výške 2.964,- Sk, splatnej ku dňu 15. februára 2006 vo výške 2.964,-Sk, splatnej ku dňu 15. júna 2006 vo výške 3.754,- Sk, splatnej ku dňu 15. augusta 2006 vo výške 3.089,- Sk, splatnej ku dňu 18. septembra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku dňu 16. októbra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku

dňu 15. novembra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku dňu 15. decembra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku dňu 15. januára 2007 vo výške 4.341,- Sk, splatnej ku dňu 15. novembra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku dňu 15. decembra 2006 vo výške 1.425,- Sk, splatnej ku dňu 15. januára 2007 vo výške 4.341,- Sk, v celkovej výške 2.436,63 € (73.406,- Sk), ktorú však neodviedol určenému príjemcovi a to Daňovému úradu Lučenec, čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 2.436,63 € (73.406,- Sk),

4/ ako zodpovedný zástupca spoločnosti N.-W., spol. s r.o., „v konkurze“ (od 27. júna 2008), so sídlom B., L. S. prameňov 1, W.: XX XXX XXX zrazil

- splatnú daň zo závislej činnosti na základe podaných hlásení, alebo dodatočných daňových priznaní na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti zo dňa 11. mája 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 4.918,- Sk (163,2477,- €), zo dňa 11. mája 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 69.474,- Sk (2.306,1143 €), zo dňa 2. augusta 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 70.855,- Sk (2.351,9551 €), zo dňa 2. augusta 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 71.549,- Sk (2.374,9917 €), zo dňa 2. augusta 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 67.891,- Sk (2.253,5683 €), zo dňa 27. októbra 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 59.125,- Sk (1.962,5905 €), zo dňa 27. októbra 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 79.508,- Sk (2.639,1821 €), zo dňa 1. decembra 2004 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 72.284,- Sk (2.399,3892 €), zo dňa 31. januára 2005 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 90.843,- Sk (3.015,4352 €), zo dňa 31. januára 2005 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 85.478,- Sk (2.837,3498 €), zo dňa 22. februára 2005 za rok 2004, pôvodne splatnej ku dňu 31. marca 2005 vo výške 79.481,- Sk (2.638,2859 €), teda v celkovej výške 24.942,11 € (751.406,- Sk), ktorú však neodviedol určenému príjemcovi a to Daňovému úradu Lučenec, čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 24.942,11 € (751.406,- Sk),

- zrážkovú daň bez podania daňového priznania alebo hlásenia, pôvodne splatnej 15. júna 2006 vo výške 691,- Sk (22,9370 €), pôvodne splatnej 15. augusta 2006 vo výške 1.299,- Sk (43,1189 €), pôvodne splatnej 18. septembra 2006 vo výške 431,- Sk (14,3066 €), pôvodne splatnej 15. novembra 2006 vo výške 364,- Sk (12,0826 €), pôvodne splatnej 15. januára 2007 vo výške 608,- Sk (20,1819 €), pôvodne splatnej 15. februára 2007 vo výške 608,- Sk (20,1819 €), pôvodne splatnej 16. apríla 2007 vo výške 136,- Sk (4,5144 €), pôvodne splatnej 17. septembra 2007 vo výške 323,- Sk (10,7216 €), pôvodne splatnej 15. októbra 2007 vo výške 323,- Sk (10,7216 €), pôvodne splatnej 15. novembra 2007 vo výške 323,- Sk (10,7216 €), pôvodne splatnej 17. decembra 2007 vo výške 323,- Sk (10,7216 €), teda v celkovej výške 180,21 € (5.429,- Sk), ktorú však neodviedol určenému príjemcovi a to Daňovému úradu Lučenec, čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 180,21 € (5.429,- Sk), v celkovej výške 25.122,32 € (756,835,- Sk), ktorú však neodviedol určenému príjemcovi a to Daňovému úradu Lučenec, čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 25.122,32 € (756.835,- Sk),

5/ ako štatutárny zástupca spoločnosti A-Y., a. s. od 16. apríla 2008 „v konkurze“ so sídlom B., E. č. XX, W.: XX XXX XXX nezapltil:

- časť splatnej daňovej povinnosti na základe daňovým subjektom podaných daňových priznaní na dani z príjmu právnických osôb (DPPO) zo dňa 29. marca 2004 za rok 2003, splatnej dňa 30. apríla 2004 vo výške 20.900,- Sk, zo dňa 29. marca 2004 za rok 2003 splatnej dňa 30. júna 2004 vo výške 20.900,- Sk, zo dňa 29. marca 2004 za rok 2003, splatnej dňa 30. septembra 2004 vo výške 20.900,- Sk, zo dňa 29. marca 2004 za rok 2003 splatnej 31. decembra 2004 vo výške 20.900,- Sk, zo dňa 10. marca 2005 za rok 2004, splatnej 31. augusta 2005 za rok 2004 vo výške 24.137,- Sk, zo dňa 10. marca 2005 za rok 2004, splatnej 31. októbra 2005 vo výške 44.550,- Sk, teda v celkovej výške 5.055,- € (152.287,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 5.055,- € (152.287,- Sk),

- časť vlastnej daňovej povinnosti dane z pridanej hodnoty (DPH) priznanej na základe podaných daňových priznaní k DPH zo dňa 24. novembra 2004 za obdobie 10/2004, splatnej dňa 25. novembra 2004 vo výške 299.794,- Sk, zo dňa 22. decembra 2004 za obdobie 11/2004, splatnej dňa 27. decembra 2004 vo výške 400.481,- Sk, zo dňa 23. februára 2005 za obdobie 1/2005 splatnej 25. februára 2005 vo výške 187.613,- Sk, zo dňa 17. marca 2005 za obdobie 02/2005, splatnej 29. marca 2005 vo výške

82.191,- Sk, zo dňa 21. septembra 2005 za obdobie 08/2005, splatnej 26. septembra 2005 vo výške 388.455,- Sk, zo dňa 25. januára 2006 za obdobie 12/2005, splatnej 25. januára 2006 vo výške 403.414,- Sk, zo dňa 27. februára 2006 za obdobie 01/2006, splatnej 27. februára 2006 vo výške 134.099,- Sk, zo dňa 22. septembra 2006 za obdobie 08/2006, splatnej 25. septembra 2006 vo výške 10.861,- Sk, teda v celkovej výške 63.297,75,- € (1.906.908,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 63.297,75,- € (1.906.908,- Sk).

6/ ako zodpovedný zástupca spoločnosti N.-W., spol. s r.o. „v konkurze“. so sídlom B., L. S. G., W.: XX XXX XXX, nezaplatil:

- časť splatnej daňovej povinnosti dane z prevodu a prechodu nehnuteľnosti na základe daňovým subjektom podaných daňových priznaní k dani z prevodu a prechodu nehnuteľnosti zo dňa 5. marca 2004 za rok 2004, splatnej dňa 26. apríla 2004 vo výške 200,- Sk (6,6388 €), zo dňa 5. marca 2004 za rok 2003 splatnej dňa 26. apríla 2004 vo výške 17.000,- Sk (564,2966 €), zo dňa 5. marca 2004 za rok 2004, splatnej 26. apríla 2004 vo výške 23.200,- Sk (770,0989 €), teda v celkovej výške 1.341,034 € (40.400,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 1.341,034 € (40.400,- Sk),
- časť vlastnej daňovej povinnosti dane z pridanej hodnoty (ďalej „DPH“), priznanej na základe podaných daňových priznaní zo dňa 27. septembra 2004 za 8/2004, pôvodne splatnej dňa 27. septembra 2004 vo výške 152.349,80 Sk (5.057,0869 €), zo dňa 25. októbra 2004 za 9/2004, pôvodne splatnej dňa 25. októbra 2004 vo výške 1.085.548,90 Sk (36.033,6221 €), teda v celkovej výške 41.090,71 € (1.237.498,70,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 41.090,71 € (1.237.498,70,- Sk),
- splatnú daň z motorových vozidiel, ktorú priznal daňovými priznaniami zo dňa 27. januára 2005 za rok 2005, pôvodne splatnej ku dňu 31. januára 2005 vo výške 8.600,- Sk (285,4677 €), zo dňa 25. novembra 2005 za rok 2005, pôvodne splatnej ku dňu 1. decembra 2005 vo výške 272,- Sk (9,0287 €), zo dňa 25. novembra 2005 za rok 2005, pôvodne splatnej ku dňu 5. decembra 2005 vo výške 354,- Sk (11,7506 €), zo dňa 16. januára 2006 za rok 2006, pôvodne splatnej ku dňu 31. januára 2006 vo výške 3.000,- Sk (99,5818 €), zo dňa 16. januára 2006 za rok 2006, pôvodne splatnej ku dňu 31. januára 2006 vo výške 8.675,- Sk (287,9572 €), zo dňa 2. februára 2006 za rok 2005, pôvodne splatnej ku dňu 29. decembra 2005 vo výške 140,- Sk (4,6471 €) a na základe rozhodnutia č. 664/230/7089/06/Kuk zo dňa 6. februára 2006, pôvodne splatnej ku dňu 13. februára 2006 vo výške 2.000,- Sk (66,3878 €) a bez podania daňového priznania, pôvodne splatnej dane ku dňu 31. januára 2007 vo výške 11.200,- Sk (371,7719 €), teda v celkovej výške 1.136,59 € (34.241,- Sk), čím znížil príjmovú časť štátneho rozpočtu o 1.136,59 € (34.241,- Sk).

Za to súd obvinenému W.. arch. I. K. podľa § 277 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 37 písm. h/ Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona podmienene odložený. Podľa § 50 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona súd určil obvinenému skúšobnú dobu 3 (tri) roky. Zároveň podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Trestného zákona súd obvinenému uložil trest zákazu činnosti vykonávať súkromno-podnikateľskú činnosť na dobu 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie vo výroku o vine a treste obvinený W.. arch. I. K., ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu I.. Ladislava Kováča, advokáta v Lučenci, písomným podaním z 22. septembra 2015; v zákonnej lehote podala odvolanie smerujúce do výroku o treste obvineného aj prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen.

Na podklade podaných odvolaní Krajský súd v Banskej Bystrici si plne osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a rozsudkom, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013 z 28. apríla 2015 vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému W. I. K. uložil podľa § 277 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 37 písm. h/ Trestného zákona, § 39 ods. 3 písm. e/ Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, výkon ktorého bol obvinenému podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložený a podľa §

51 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona súd určil obvinenému skúšobnú dobu 4 (štyri) roky s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 3 Trestného zákona uložil súd obvinenému povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 60 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Trestného zákona obvinenému zároveň uložil trest zákazu činnosti vykonávať súkromno-podnikateľskú činnosť na dobu 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

V ostatných častiach zostal napadnutý rozsudok okresného súdu nezmenený; podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného W. arch. I. K. krajský súd zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013 z 28. apríla 2015 podal obvinený W. I. K. prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, advokáta v Banskej Bystrici, vo svoj prospech dovolanie (č. l. 780).

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/ a písm. i/ Trestného poriadku a súčasne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 a rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013 z 28. apríla 2015 vo výroku o vine a treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Rimavská Sobota, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolanie podal z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, z dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený uviedol, že uznesenie o príbratí znalkyne Ing. I. C. a ani samotné znalecké posudky z prípravného konania (znalecký posudok č. 3/2009 z 31. marca 2009, znalecký posudok č. 4/2009 zo 14. apríla 2009 a znalecký posudok č. 5/2009 z 25. apríla 2009) neboli obvinenému a ani obhajcovi do dnešného dňa doručené. Orgány činné v trestnom konaní odopretím doručenia týchto uznesení obvinenému ako aj jeho obhajcovi ako aj osobám oprávneným v zmysle ustanovenia § 142 ods. 3 Trestného poriadku a odopretím možnosti podať proti uzneseniam o príbratí znalca sťažnosť porušili ústavné ako aj Dohovorom garantované právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces aj v otázke dvojínštančnosti trestného konania.

Obvinený uviedol, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva PZ v Banskej Bystrici z 26. mája 2010 pod sp. zn. ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 došlo k spojeniu trestného konania obvineného W. I. K. stíhaného za obzvlášť závažný zločin sprenevery vedený pod ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 s ostatnými konaniami vedenými na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-18/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-1238/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-625/OEK-LC-2009, ČVS: ORP-906/OEK-LC-2009 a v dôsledku organizačných zmien došlo k prevzatíu trestného konania na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec pod ČVS: ORP-20/OEK-LC-2011. Trestné konanie týkajúce sa obzvlášť závažného zločinu sprenevery bolo uznesením vyšetrovateľa z 21. februára 2012 vylúčené na samostatné konanie vedenom na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec pod ČVS: ORP-160/OEK-LC-2012. V dôsledku spojenia trestného konania, v ktorom bolo obvinenému vznesené obvinenie za obzvlášť závažný zločin sprenevery došlo k vzniku nutnej obhajoby podľa ustanovenia § 37 ods. 1 písm. c/

Trestného poriadku dňom 26. mája 2010, pričom k zániku nutnej obhajoby došlo vylúčením predmetnej veci z konania vedenom na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec pod ČVS: ORP-20/OEK-LC-2011 dňa 21. februára 2012. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v časovom termíne od 26. mája 2010 do 21. februára 2012 musel mať obvinený obhajcu, trestné konanie nemohlo prebiehať bez toho, aby mal zvoleného, resp. ustanoveného obhajcu. Obvinenému bol síce ustanovený obhajca JUDr. Jaroslav Klátik, PhD., ten bol na základe jeho písomnej žiadosti oslobodený od povinnosti vykonávania obhajoby. Následne bola opatrením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 z 8. decembra 2010 ustanovená ako obhajkyňa JUDr. Soňa Mareková, ktorá však obhajobu obvineného odmietla vykonať a obvinenému bol opatrením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 z 29. decembra 2010 ustanovený ako obhajca JUDr. Ladislav Kováč. Obhajca JUDr. Ladislav Kováč však obhajobu obvineného vykonával len vo vzťahu k časti konania týkajúcom sa obzvlášť závažného zločinu sprenevery, nikdy sa nezúčastňoval a ani nebol vyzrozmnený v zmysle ustanovenia § 213 Trestného poriadku o vykonávaných úkonoch v priebehu vyšetrovania vo vzťahu k časti konania, ktorá sa týkala daňových trestných činov. Obhajca JUDr. Ladislav Kováč sa v trestnom konaní vedenom na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec pod ČVS: ORP-20/OEK-LC-2011 nezúčastnil žiadneho úkonu v priebehu vyšetrovania daňových trestných činov a nikdy nebol zo strany orgánov činných v trestnom konaní vyzrozmnený o možnosti predmetných úkonov sa zúčastniť. Po zániku dôvodu nutnej obhajoby obvinený opakovane žiadal o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 Trestného poriadku, čo vyšetrovateľka opakovane odmietla s tým, že vzhľadom na vylúčenie časti konania o obzvlášť závažnom zločine sprenevery došlo k zániku dôvodov pre nutnú obhajobu a teda podmienky pre ustanovenie obhajcu nie sú splnené, čo je v rozpore s ustanovením § 40 ods. 2 Trestného poriadku. Obvinený písomne žiadal o ustanovenie obhajcu podaniami z 27. marca 2012, resp. 28. marca 2012 a aj pri výsluchu zo 4. novembra 2011. Orgány činné v trestnom konaní neobstarali ustanovenie obhajcu na základe žiadosti obvineného, a to jednak v konaní do vylúčenia časti konania, v dôsledku čoho odpadli dôvody nutnej obhajoby a jednak v ďalšom konaní po 21. februári 2012, čím závažným spôsobom zasiahli do ústavného práva obvineného vykonávať obhajobu v trestných veciach za pomoci obhajoby. Postupom orgánov činných v trestnom konaní došlo k závažným pochybeniam v prípravnom konaní, pričom všetky doposiaľ vykonané úkony bez účasti obhajcu je nutné považovať za ničotné.

Ďalej uviedol, že v zázname o preštudovaní vyšetrovacieho spisu sa nachádza len tá skutočnosť, že obvinený je neprítomný bez udania dôvodu a nie je uvedené prečo nebol predvolaný obhajca obvineného, ani či vôbec bol predvolaný, takýto záznam sa v spise nenachádza a ide o hrubé porušenie ustanovení § 208 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, lebo boli porušené ustanovenia zabezpečujúce právo na obhajobu obvineného. Po ukončení vyšetrovania nebolo vo veci vykonané preštudovanie s vyšetrovacím spisom v zmysle ustanovenia § 208 Trestného poriadku. Obvinený nikdy nebol na možnosť preštudovať spis upozornený a ak orgány činné v trestnom konaní uvedenú skutočnosť dokladajú podpísanou doručenkou, nikdy neprevzal písomnosť, ktorá by upozorňovala na možnosť preštudovať si vyšetrovací spis. Využitie práva preštudovať spis bolo obvinenému odopreté, pretože vyšetrovanie bolo účelovo ukončené tým, že došlo k vylúčeniu časti trestného konania do samostatného konania, čím de facto stratil obhajcu a tým pádom mu bola pri ukončení vyšetrovania odopretá možnosť obhajovať sa prostredníctvom obhajcu. Tým, že vyšetrovateľka svojvoľne zamenila doručky a vôbec neumožnila obvinenému preštudovať vyšetrovacie spisy a oboznámiť sa s výsledkami vyšetrovania, nielenže postupovala v rozpore s ustanovením § 208 Trestného poriadku, ale porušila právo obvineného využiť účinnú ľudnosť a privodiť si tak zánik vlastnej trestnoprávnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 86 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona.

Celý trestný spis 2T/16/2013 vedený na Okresnom súde Rimavská Sobota je zoradený v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, nakoľko vo vyšetrovacom spise nie je v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 citovanej vyhlášky vôbec priložené trestné oznámenie alebo iné podanie ako podnet na trestné konanie. Pri podnete na začatie trestného stíhania, ktorý predkladalo Prezídium PZ Banská Bystrica sa nenachádzajú povinné prílohy tohto podnetu. Ide o 1/ úradný záznam z 10. októbra 2008 z vyťaženia správcom konkurznej podstaty, 2/ úradný záznam z 10. októbra 2008 z vyťaženia W.. M. N., 3/ potvrdenie o vydaní veci podľa § 29a ods. 1 zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, 4/ poskytnutie informácie zo

Sociálnej poisťovne a. s., pobočka Lučenec. Týmto konaním orgány činné v trestnom konaní porušili ustanovenie § 6 ods. 1 citovanej vyhlášky.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku boli preto porušené podľa obvineného ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 7, ods. 9, § 33, § 36, § 37, § 40, § 44, § 62, § 208 ods. 1 Trestného poriadku, ustanovenie § 86 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona, článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 6 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku obvinený uviedol, že prípravné konanie v danej veci dozoroval počas celej doby vyšetrovania zaujatý prokurátor, ktorému bola v dôsledku jeho pochybení a následne priznanej zaujatosti odňatá celá vec (uznesenie prokurátora krajskej prokuratúry z 13. februára 2013, sp. zn. 3KPt/625/09, prípis prokurátora krajskej prokuratúry z 13. februára 2013, sp. zn. 3KPt/625/09), čím možno mať zásadné pochybnosti o zákonnosti celého prípravného konania. Podľa obvineného, ak celé prípravné konanie vykonal vylúčený orgán, nemožno naň prihliadať, pretože je neplatné od samého počiatku vrátane uznesení o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Tým, že prípravné konanie bolo vykonané týmto vylúčeným orgánom, nebolo možné prihliadať na žiaden úkon a ani na rozhodnutia v ňom vykonané týmto vylúčeným orgánom. Nestrannosť a spravodlivý priebeh trestného konania sa okrem iného zaručuje tým, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený orgán činný v trestnom konaní, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Právo na vykonanie vyšetrovania nestranným orgánom činným v trestnom konaní je súčasťou ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a súčasťou práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konanie nesmie prebiehať za takých okolností, ktoré sú spôsobilé vyvolať podložené pochybnosti o správnosti procesného postupu, o spravodlivosti, objektívnosti a nestrannosti orgánu činného v trestnom konaní. Nestrannosť orgánu činného v trestnom konaní je obvyčajne definovaná ako absencia predsudku alebo zaujatosti v konkrétnej veci. Z tohto hľadiska preto nezáleží ani na tom, že orgán činný v trestnom konaní sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadrí v tom zmysle, že sa vnútorne necíti alebo cíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vrhajú pochybnosť na jeho nestrannosť. Podľa obvineného rozhodli orgány činné v trestnom konaní, ktoré nie sú nestranné a nezaujaté.

Poukázal na zaujatosť vyšetrovateľky Y. dozorujúcej prokurátorky ale aj samotného sudcu JUDr. I. J., ktorá je predmetom vyšetrovania na Okresnom riaditeľstve PZ v Rimavskej Sobote a to na základe odstúpenia Generálnej prokuratúry SR, sp. zn. XV Gn 140/15/1000 z 20. júla 2015. Výsledkom námietok obvineného vo vzťahu k zaujatosti vyšetrovateľky Y. je uznesenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Zvolen, sp. zn.: 4Pn/290/16/6611 zo 16. augusta 2016, ktorým dozorujúca prokurátorka vyhovelá sťažnosti obvineného proti uzneseniu o odmietnutí veci vo vzťahu k prevereniu trestného oznámenia a konštatovala, že vyšetrovateľka Y. pre možnú pochybnosť o zaujatosti pre pomer k veci podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku nemôže byť orgánom činným v trestnom konaní, ktorý rozhoduje o trestnom oznámení obvineného.

Trestné konanie je v celom rozsahu napadnuté ďalšou vadou súvisiacou s podanou námietkou zaujatosti voči sudcovi JUDr. I. dňa 10. júna 2015, v ktorej okrem iného namieta skutočnosť, že existuje pochybnosť o nezaujatosti sudcu, ktorú odvodzoval zo skutočností, že sudca bol pri svojom rozhodovaní ovplyvnený jeho kolegyňou JUDr. V. JUDr. V. je totiž manželka JUDr. V., ktorý je vo funkcii správcu konkurznej podstaty a to v konaní 2R/4/2009 vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica. JUDr. V. má s obvineným nepriateľský vzťah, ktorý pramení z niekoľkých trestných oznámení, na základe ktorých prebieha vyšetrovanie za podozrenie zo spáchania trestných činov podozrivého JUDr. V. JUDr. V. sa snažil ovplyvniť výsledky v predmetnej konkurznej veci. JUDr. V. sa snaží osobne vplývať na prebiehajúce trestné konanie, v ktorom bol uznaný vinným zo spáchania trestného činu aj cez svoju manželku sudkyňu JUDr. V., ktorá je dlhoročnou kolegyňou sudcu JUDr. JH., prostredníctvom ktorého sa JUDr. V. pokúšal presadzovať svoje záujmy v predmetnom trestnom

konaní. Do dnešného dňa nebolo obvinenému rozhodnutie súdu o podanej námietke zaujatosti doručené. Po vyhlásení rozsudku okresného súdu prišiel za obvineným člen senátu prísediaci pán I., ktorý uviedol, že bol ovplyvňovaný predsedom senátu JUDr. I.. Uviedol, že tam boli veľké tlaky. Samotný sudca JUDr. I. pánovi I. povedal, že nechce ísť proti vplyvným osobám, ale že nemá na výber. Podľa vyjadrenia pána I. sudca JUDr. I. na neho naliehal, aby pán Juhász hlasoval za nepodmienečný trest odňatia slobody pre obvineného.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku obvinený opätovne zopakoval, že uznesenie o pribratí znalkyne Ing. I. a znalecký posudok č. 3/2009 z 31. marca 2009, č. 4/2009 zo 14. apríla 2009 a č. 5/2009 z 25. apríla 2009 neboli obvinenému a ani obhajcovi doručené.

Ďalej uviedol, že nikdy nebolo obvinenému vo vzťahu k spoločnostiam A-Y., a.s. a N.-W. spol. s r. o. vznesené obvinenie za pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona. Okresný súd obvineného uznal za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona avšak bez toho, aby bolo za skutok, ktorý je obvinenému kladený za vinu, vôbec začaté trestné stíhanie podľa § 199 Trestného poriadku.

Namietol, že znalecké posudky neboli vypracované v súlade so zákonom. Znalecký posudok Ing. C. č. 5/2009 bol vypracovaný pre trestný čin neodvedenia dane podľa § 277 Trestného zákona, pričom v trestnej veci vedenej pod ČVS: ORP-1231/OEK-LC-2008 bolo obvinenému na podklade tohto znaleckého posudku vznesené obvinenie pre trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku uviedol, že krajský súd v napadnutom rozhodnutí opomenul na konanie obvineného aplikovať ustanovenie § 24 Trestného zákona o konaní v krajnej núdzi. Boli dané všetky zákonom požadované predpoklady pre posúdenie konania obvineného ako konania v krajnej núdzi. Okresný súd nijakým spôsobom nezrejmil, prečo mal za to, že v danom prípade obvinený nekonal v krajnej núdzi, v tomto smere nijakým spôsobom dokazovanie nedoplnil, čím pochybil nielen zo skutkového hľadiska a súbežne sa však dopustil obdobného pochybenia z právneho hľadiska v tom smere, že na posudzovaný prípad neaplikoval správnu právnu normu.

Uviedol, že obchodná spoločnosť X.. a obchodná spoločnosť N. spol. s r. o. sa domáhala žalobou náhrady škody a vydania bezdôvodného obohatenia od hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v dôsledku čiastočného statického zosuvu stavby vo vlastníctve Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, keď došlo k ohrozeniu rozostavaných objektov umiestnených pod hradnými schodmi. Stavebníkom ohrozených objektov bola X. spoločnosť, a. s. a subdodávateľom stavebníka bola spoločnosť N. spol. s r. o. So súhlasom hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy uvedené spoločnosti vynaložili náklady na opravu stavby hradných schodov a súčasne museli súbežne pozastaviť dočasne vlastnú stavebnú činnosť, v dôsledku čoho im vznikla škoda vo výške viac ako 14 miliónov eur. Hoci všeobecné sudy žalobu zamietli, s havarijným stavom a nutnosťou sanovať hroziace škody sa okamžite stotožnil generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorý proti uvedeným rozhodnutiam všeobecných súdov podal dňa 22. júna 2010, sp. zn. VI/2 Pz 113/10-mimoriadne dovolanie, v ktorom konštatoval, že konajúce sudy zaťažili konanie procesnou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci tým, že v odôvodnení rozsudkov opomenuli vyhodnotiť tie sporné skutkové tvrdenia účastníkov, ktoré boli relevantné pre právne posúdenie, či je zodpovednosť Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy daná. Vzhľadom na opodstatnenosť predmetných námietok mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora SR Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. júna 2011, sp. zn. 5MCdo/10/2010 vyhovel a rozhodnutia všeobecných súdov zrušil.

Orgány činné v trestnom konaní mali predovšetkým znalecky skúmať, aké stavebné práce boli zo strany predmetných spoločností vo vzťahu k sanácii vzniknutej havárie na stavbe realizované, aké finančné prostriedky a aké plnenia vo všeobecnosti predmetné spoločnosti poskytli na záchranu, resp. na

odstránenie havarijného stavu, v akom rozsahu, resp. v akej časti boli finančné prostriedky spoločnosti A-Y. a. s. a N.-W. spol. s r. o. použité na záchranné práce spojené s odstraňovaním havarijného stavu a so sanáciou hroziaceho pádu stavby hradné schody. Práve v dôsledku vynaloženia všetkých dostupných finančných zdrojov predmetných spoločností na záchranné práce, ktorých cieľom bolo odvrátiť hroziace zrútenie stavby hradných schodov v Bratislave nemohli byť hradené predmetné daňové a odvodové povinnosti. Všetky finančné zdroje predmetných spoločností išli na úhradu plnení spojených s realizáciou stavebných prác spojených so sanáciou predmetnej havárie na stavbe hradných schodov. V danom prípade obvinený odvracal haváriu, ktorá spočívala v priestorovom posune a prasklinách hradných schodov tvoriacich oporný múr hradného vrchu a hradného masívu, pričom došlo k narušeniu stability hradných schodov. Zo znaleckého skúmania jednoznačne vyplýva, že ak by sa nepristúpilo k stabilizácii hradného vrchu, bezprostredne hrozili škody, ktoré odvrátili spoločnosti X. spoločnosť a. s. a N.-W. spol. s r. o.

Ďalej namietol, že orgány činné v trestnom konaní sa vôbec nezaoberali, či obvinený svojim konaním porušil povinnosť uloženú právnym poriadkom alebo zmluvou. Podľa ustanovenia § 191 ods. 1 Obchodného zákonníka predstavenstvo riadi spoločnosť a koná v jej mene. Podľa ustanovenia § 192 ods. 2 Obchodného zákonníka predstavenstvo zabezpečuje riadne vedenie účtovníctva. Obchodný zákonník teda predstavenstvo akciovej spoločnosti konštruuje ako kolektívny štatutárny orgán, ktorý za riadenie spoločnosti a vedenie účtovníctva zodpovedá ako celok. Obchodný zákonník neustanovuje, že za riadenie činnosti spoločnosti a za vedenie účtovníctva spoločnosti zodpovedá predseda predstavenstva teda obvinený, ale že za uvedené činnosti zodpovedá predstavenstvo spoločnosti ako celok. Súd obvineného automaticky uznal obvineného za vinného zo spáchania uvedených trestných činov ako predsedu predstavenstva, pričom na to súdu stačil fakt, že predmetné spoločnosti si nespĺnili svoje daňové a odvodové záväzky a skutočnosť, že podľa pochybných znaleckých posudkov mali spoločnosti dostatok disponibilných zdrojov v pokladni. Orgány činné v trestnom konaní sa vôbec nezaoberali tým, že v spoločnosti A-Y, a. s. malo predstavenstvo troch členov, kde síce obvinený bol predsedom predstavenstva, avšak nemal prakticky žiaden dopad na chod spoločnosti. V rámci predstavenstva spoločnosti došlo k delegácii úloh a zodpovednosti za prijímanie a vyplácanie úhrad menom spoločnosti na ostatných členov predstavenstva. Orgány činné v trestnom konaní mali skúmať či obvinený porušil nejakú povinnosť v rámci obchodného vedenia spoločnosti a ak tak urobil, mali zisťovať či toto porušenie bolo dostatočným dôvodom pre vznik trestnoprávnej zodpovednosti predovšetkým vzhľadom na delegáciu obchodného vedenia z predstavenstva ako celku na jednotlivých členov predstavenstva. Za riadenie spoločnosti nezodpovedá predseda predstavenstva ako jednotlivec, ale zodpovedá predstavenstvo ako štatutárny orgán spoločnosti ako celok. Ide o uplatnenie princípu kolektívnej zodpovednosti, ktorá je v slovenskom právnom poriadku neprípustná. Slovenské trestné právo je založené na individuálnej trestnej zodpovednosti, teda na zodpovednosti konkrétnej fyzickej osoby za jej vlastné konanie.

Orgány činné v trestnom konaní sa absolútne opomenuli venovať subjektívnej stránke skutkovej podstaty uvedených trestných činov. Vzhľadom na to, že predmetné spoločnosti mali v danej dobe blokové bežné účty v bankách, všetky platby museli prebiehať v režime hotovostného styku, samotné banky poskytujúce úvery o vzniknutej situácii vedeli, oni rozhodovali o tom, na čo sa uvoľnené prostriedky z úverov použijú, o tejto situácii vedeli aj poškodené subjekty, teda úmyselné neuhradenie daňových a odvodových povinností obvineným je vylúčené.

Obvinený neporušil ani povinnosť vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou podľa § 194 Obchodného zákonníka, nakoľko konal informovane, o vzniknutej situácii informoval veriteľov, banky, poškodené subjekty (K. úrad, D. poisťovňa). Ak preto obvinený ako člen predstavenstva konal s náležitou starostlivosťou, konal informovane a lojálne voči spoločnosti, neporušil štandard kladený na výkon pôsobnosti člena predstavenstva, a preto sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. P. kde niet protiprávnosti, nemôže vzniknúť ani trestnoprávna zodpovednosť.

Ďalej namietol, že súd opomenul aplikovať ustanovenia o súhlase poškodeného ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť. Daňový úrad Lučenec a Sociálna poisťovňa, pobočka Lučenec udelili súhlas s odkladom

termínu splatnosti predmetných daňových a odvodových záväzkov. V tomto smere nastali skutočnosti, ktoré možno vo svojom súhrne vyhodnotiť ako okolnosť, ktorá vylučuje protiprávnosť - súhlas poškodeného podľa § 29 Trestného zákona.

Konaním obvineného nemohli byť naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu podľa § 277 a § 278 Trestného zákona, nakoľko v oboch prípadoch objektívna stránka vyžaduje, aby páchatel zadržal a neodviedol určenému príjemcovi splatnú daň, resp. splatnú daň nezaplatil. V dôsledku dohôd o odklade termínu splatnosti daní nešlo o splatné dane.

Boli podľa obvineného porušené ustanovenia o časovej pôsobnosti Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota bol obvinený uznaný za vinného zo spáchania skutkov, ktoré sa stali v roku 2003, 2004 a 2005, pričom bol uznaný za vinného zo spáchania trestných činov podľa Trestného zákona č. 300/3005 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2006, teda v rozpore so zásadou trestného práva hmotného vyjadrenou v článku 49 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, kedy bol spáchaný. Okresný súd v napadnutom rozsudku aplikoval prípad pravej retroaktivity, ktorá spočíva v tom že účinnosť právneho predpisu začne skôr než jeho platnosť a znamená, že sa podľa v súčasnosti platnej a účinnej právnej úpravy posudzujú právne vzťahy, právne skutočnosti i právne správanie a chovanie, ktoré sa uskutočnilo skôr, čo je ústavne neprípustné (práva retroaktivita).

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila písomným podaním z 2. februára 2017 prokurátorka Okresnej prokuratúry Zvolen, ktorá uviedla, že znalecký posudok bol znalcom vyhotovený pred vznesením obvinenia a obvinenému alebo jeho obhajcovi nikdy nebolo odopreté právo do vyšetrovacieho spisu nazrieť, resp. požadovať kópie vykonaných dôkazov. K povinnej obhajobe obvineného uviedla, že opatrením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 z 29. decembra 2010 bol obvinenému obhajca ustanovený podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, t. j. z dôvodu povinnej obhajoby pre konanie o obzvlášť závažnom zločine, kde v kontexte opatrenia je vyslovene uvedené, že obhajca sa obvinenému ustanovuje za obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Obvinený bol pre obzvlášť závažný zločin sprenevery stíhaný do 21. februára 2012 v spoločnom konaní vedenom aj pre iné trestné činy, medzi iným aj tie, ktoré sa týkajú predmetného konania. Uznesením o vylúčení veci obvineného pre obzvlášť závažný zločin sprenevery zo spoločného na samostatné konanie, pri iných trestných veciach dovtedy vedených v spoločnom trestnom konaní dôvod povinnej obhajoby týmto zanikol. Obvinený vo svojich podaniach uvádzal, že nemá obhajcu, nikde v spise sa však nenachádza jeho požiadavka na ustanovenie obhajcu. Keďže po 21. februári 2012 už vo veci nešlo o prípad povinnej obhajoby, nebolo povinnosťou vyšetrovateľa predvolať obhajcu na preštudovanie spisu a tiež zisťovať dôvody, pre ktoré sa na tento úkon nedostavil obvinený. Obvinený dňa 16. marca 2012 osobne od vyšetrovateľa prevzal predvolanie na procesný úkon oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania, na ktorý sa bez udania dôvodov nedostavil. Znalecké posudky boli v predmetnej veci vypracované za účelom objasnenia skutočností dôležitej pre trestné konanie a to znalcom v príslušnom odbore. Závery znalca v znaleckom posudku nie sú založené na hodnotení dôkazov, boli ako dôkaz vykonané po začatí trestného stíhania a teda sú použiteľné v rámci dokazovania aj v súdnom konaní. Ide o dôkaz, ktorý sa nevzťahuje k osobe obvineného, ale k odbornému posúdeniu otázky dôležitej pre trestné konanie. K zaujatosti prokurátora uviedla, že je pravda, že predmetná trestná vec bola príkazom námestníka krajského prokurátora Banská Bystrica odňatá Okresnej prokuratúre Lučenec, stalo sa však až po podaní obžaloby na Okresný súd Lučenec a dôvodom takéhoto rozhodnutia bolo podanie trestného oznámenia obvineným na okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec a dozorovú prokurátorku Okresnej prokuratúry Lučenec na Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry. Teda už po podaní obžaloby vznikli také okolnosti, ktoré by mohli viesť k pochybnostiam o nestrannosti trestného konania. K námietke zaujatosti voči sudcovi Okresného súdu Rimavská Sobota uviedol, že túto vzniesol až po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku okresným súdom a Krajský súd v Banskej Bystrici sa uvedenou skutočnosťou aj zaoberal. K inštitútu krajnej núdze prokurátorka uviedla, že s touto skutočnosťou vysporiadal okresný ako aj krajský súd. Poukázala na uznesenie vyšetrovateľa Okresnej prokuratúry Lučenec z 27. novembra 2008 a 27. apríla

2009, kde pod sp. zn. ORP-1143/OEK-LC-2008 procesne rozhodol podľa § 199 a § 206 ods. 1 Trestného poriadku o začatí trestného stíhania a následnom vznesení obvinenia Ing. arch. I. K. za zločin neodvedenia dane a poistného. Vykonané dokazovanie preukázalo, že zodpovednou osobou za obe spoločnosti bola práve osoba obvineného, ktorý sa aktívne podieľal na riadení a rozhodovaní v predmetných spoločnostiach. V prípade pripustenia argumentácie obvineného o kolektívnej zodpovednosti by nemohla byť stíhaná žiadna osoba konajúca za obchodnú spoločnosť. K odkladu splatnosti dane prokurátorka poukázala na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu, ktorý sa uvedenou skutočnosťou zaoberal. Konanie obvineného bolo kvalifikované podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006 z toho dôvodu, že ide o pokračujúce trestné činy a v prípade oboch trestných činov niektoré čiastkové útoky sú aj v roku 2006, teda dokonanie trestných činov nastalo za účinnosti nového Trestného zákona účinného od 1. januára 2006. Navrhla, aby dovolací súd na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

K vyjadreniu prokurátorky Okresnej prokuratúry Zvolen sa vyjadril obvinený v tom smere, že namieta skutočnosť, že uznesenie o pribratí znalca nebolo obvinenému, obhajcovi a osobám oprávneným podľa § 142 ods. 3 Trestného poriadku doručené. Ku skutočnostiam uvádzaným prokurátorkou ohľadom povinnej obhajoby uviedol, že ustanovený obhajca JUDr. Ladislav Kováč nevykonával obhajobu aj v tej časti konania netýkajúceho sa obzvlášť závažného zločinu. Zároveň uviedol, že má právo kedykoľvek v priebehu trestného konania žiadať, aby bol obvinenému obhajca kedykoľvek v priebehu trestného konania ustanovený z radov advokátov. Využitie tohto práva bolo obvinenému odopreté, pretože došlo k vylúčeniu časti trestného konania do samostatného konania, čím stratil obhajcu a tým mu bolo odopretá možnosť obhajovať sa prostredníctvom obhajcu. K predvolaniu na procesný úkon oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania obvinený uviedol, že žiadne predvolanie na preštudovanie vyšetrovacieho spisu v danej trestnej veci nikdy nebolo obvinenému doručené, pričom súd na tieto tvrdenia obvineného nijakým spôsobom nereagoval. K zaujatosti uviedol, že dôvody zaujatosti trvali už v priebehu prípravného konania a nenastali až po podaní obžaloby a až po podaní trestného oznámenia na niektorých prokurátorov Okresnej prokuratúry Lučenec. O zaujatosti sudcu Okresného súdu Rimavská Sobota JUDr. Jána Bodnára sa obvinený dozvedel až bezprostredne po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa. Obvinený uviedol, že nemal možnosť vypracovať si vlastný znalecký posudok, nakoľko po vyhlásení konkurzu boli účtovné doklady odovzdané správcovi konkurznej podstaty a následne bolo účtovníctvo odovzdané orgánom činným v trestnom konaní a následne nebolo účtovníctvo vrátené správcovi, ale išlo o skartáciu a bolo zničené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

Dovolací súd po zistení, že nie sú dané žiadne zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania, prerokoval dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382a Trestného poriadku, so zameraním na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolací súd preskúmaním veci zistil, že zákon bol porušený napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 v neprospech obvineného W.. arch. I. K. z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a že vytýkané porušenie zákona povedie k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Dovolanie možno aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Aby sa uplatnením tohto inštitútu nezakladala prípadne ďalšia riadna opravná inštancia, Trestný poriadok jasne ustanovuje pravidlá a vymedzuje taxatívne dovolacie dôvody, za ktorých možno dovolanie podať. Preto aj uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku je upravené takým spôsobom, že prichádza do úvahy len v prípadoch, keď k namietanému porušeniu práva na obhajobu došlo zásadným spôsobom. Trestný poriadok upravuje jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania, pričom ak dôjde k porušeniu len niektorého z nich, a toto sa zásadným spôsobom prejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, takéto porušenie samo osebe zakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu.

V súvislosti s dovolateľom konštatovaným porušením jeho práva na obhajobu dovolací súd zistil, že obvineným prednášané argumenty v konaní o dovolaní sú totožné s tými, ktoré prednášal už v priebehu konania pred Krajským súdom v Banskej Bystrici, čím bola splnená podmienka podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

Z obsahu spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil nasledovné skutočnosti:

Obvinenému W.. arch. I. K. bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie:

- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008 z 27. apríla 2009 za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (č. I. 32, I. zväzok),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-1179/OEK-LC-2008 z 29. apríla 2009 pre prečin nezaplatenia dane podľa § 278 ods. 1, ods. 2 Trestného

zákona (č. I. 52, I. zväzok),

- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-1231/OEK-LC-2008 z 30. apríla 2009 pre prečin nezaplattenia dane podľa § 278 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (č. I. 69, I. zväzok),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-1238/OEK-LC-2008 z 11. februára 2010 pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona (č. I. 11, VII. zväzok),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-922/OEK-LC-2009 zo 6. júla 2010 pre prečin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona (č. I. 58, VIII. zväzok),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-906/OEK-LC-2009 z 9. februára 2010 pre prečin nevyplatenia mzdy a odstupného podľa § 214 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona (č. I. 14, IX. zväzok),
- uznesením KR PZ, úradu justičnej a kriminálnej polície Banská Bystrica, ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 zo 14. apríla 2010 pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona (č. I. 10, zväzok XI),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-18/OEK-LC-2008 z 29. januára 2010 pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona (č. I. 16, XII. zväzok),
- uznesením OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-625/OEK-LC-2009 z 9. februára 2010 pre zločin nezaplattenia dane podľa § 278 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona (č. I. 14, XIII. zväzok).

Z obsahu spisu zároveň Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že:

- plnomocenstvom z 29. septembra 2009 (č. I. 380, zväzok I) obvinený splnomocnil obhajkyňu JUDr. Renátu Endrydovú, advokátku v Lučenci, a to do 15. júna 2010 (č. I. 211, zväzok XI),
- plnomocenstvom z 22. marca 2010 (č. I. 382, zväzok I) obvinený splnomocnil obhajcu JUDr. Mariána Dzurošku, advokáta v Rimavskej Sobote vo veci vedenej na Okresnom riaditeľstve PZ Lučenec ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008, a to do 23. júna 2010 (č. I. 210, zväzok XI),
- opatrením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 z 25. júna 2010 bol obvinenému ustanovený obhajca JUDr. Jaroslav Klátik, PhD. (č. I. 208, XI. zväzok), a to do 8. decembra 2010, kedy bol opatrením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku oslobodený od povinnosti obhajovania obvineného (č. I. 209, XI. zväzok),
- opatrením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 z 8. decembra 2010 bola obvinenému ustanovená obhajkyňa JUDr. Soňa Mareková (č. I. 205, XI. zväzok), a to do 29. decembra 2010, kedy bola opatrením Okresného súdu Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku oslobodená od povinnosti obhajovania obvineného (č. I. 206, XI. zväzok),
- Okresný súd Lučenec, sp. zn. 0Tp/563/2010 dňa 29. decembra 2010 podľa § 40 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku ustanovil obvinenému pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona obhajcu JUDr. Ladislava Kováča, advokáta v Lučenci (č. I. 204, XI. zväzok),
- plnomocenstvom z 13. mája 2013 (č. I. 470, zväzok XV) obvinený splnomocnil obhajcu JUDr. Ladislava Kováča, advokáta v Lučenci v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 2T/16/2013 pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona,
- plnomocenstvom z 19. apríla 2016 (č. I. 720, zväzok XV) obvinený splnomocnil obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, advokáta v Banskej Bystrici v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5To/110/2015.

Dôvod povinnej obhajoby u obvineného Ing. arch. I. K. vznikol dňom 14. apríla 2010, kedy bolo obvinenému uznesením Krajského riaditeľstva PZ, úradu justičnej a kriminálnej polície Banská Bystrica, ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 zo 14. apríla 2010 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/

Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. (č. l. 10, zväzok XI). Sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Lučenec ustanovil obvinenému Ing. arch. I. K. obhajcu JUDr. Ladislava Kováča dňa 29. decembra 2010, sp. zn. OTp/563/2010 (č. l. 204, zväzok XI) explicitne len pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona z dôvodu, že išlo o konanie o obzvlášť závažnom zločine podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. V tom čase teda JUDr. Ladislav Kováč mohol vykonávať obhajobu obvineného Ing. arch. I. K. len pre skutok vo veci ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona.

Z predloženého spisového materiálu okrem iného vyplýva i to, že dňa 26. mája 2010 (č. l. 137, zväzok I) došlo podľa § 21 ods. 3 Trestného poriadku k spojeniu trestnej veci ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 obvineného stíhaného uznesením KR PZ, úradu justičnej a kriminálnej polície Banská Bystrica, ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 zo 14. apríla 2010 pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona s trestnou vecou obvineného ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-1179/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-1231/OVK-LC-2008, ČVS: ORP-18/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-1238/OEK-LC-2008, ČVS: ORP-625/OEK-LC-2009, ČVS: ORP-906/OEK-LC-2009 na spoločné konanie pod ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010.

Tým, že obvinenému bol ustanovený obhajca JUDr. Ladislav Kováč dňa 29. decembra 2010 len na obhajobu pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona formou účastníctva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a JUDr. Soňa Mareková bola dňa 29. decembra 2010 oslobodená od povinnosti obhajovania obvineného, stalo sa to, že po spojení vecí do spoločného konania vedenom pod ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010, resp. ČVS: ORP-20/OEK-LC-2011 pri skutkoch, pre ktoré bola aj podaná obžaloba v konaní vedenom na Okresnom súde Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/16/2013, nemal kto obvineného v prípravnom konaní obhajovať. V spoločnom konaní o obzvlášť závažnom zločine a ďalších trestných činoch, na ktoré sa nevzťahuje povinná obhajoba v zmysle § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (prečiny a zločiny) musí byť totiž zabezpečené právo na obhajobu vo vzťahu ku všetkým trestným činom, pretože vždy ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine tak ako to predpokladá ustanovenie § 37 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, pričom procesné úkony vykonané v spoločnom konaní vo vzťahu k zločinu či prečinu bez toho, aby bolo obhajcovi a obvinenému umožnené pri výkone procesných úkonov realizovať právo na obhajobu, najmä § 213 Trestného poriadku trpia procesnou nespôsobilosťou a nepoužiteľnosťou v ďalšom trestnom konaní (Rozhodnutie č. 18 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2016). Ak preto obvinený Ing. arch. I. K. nespĺnomocnil na obhajobu obhajcu na ostatné skutky, ktoré sú zahrnuté v uznesení o spojení vecí, ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010 z 26. mája 2010 a zo strany orgánov činných v trestnom konaní v prípravnom konaní ani nebol na túto skutočnosť vyzvaný (obhajkyňa JUDr. Soňa Mareková bola od povinnosti obhajovania dňa 29. decembra 2010 oslobodená) a predmetné splnomocnenie pre JUDr. Ladislava Kováča sa vzťahovalo len pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, vznikla povinnosť súdu ustanoviť obvinenému obhajcu na výkon obhajoby k ostatným skutkom v spoločnom konaní vo veci ČVS: KRP-4/OEK-BB-2010. Odo dňa 29. decembra 2010 teda nebolo celé konanie "pokryté" legitímne ustanoveným obhajcom, a preto právo obvineného na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom a to práve ku skutkom vo veci ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008 (bod 1. a 2. rozsudku), ČVS: ORP-1179/OEK-LC-2008 (bod 3. a 5. rozsudku), ČVS: ORP-1231/OVK-LC-2008 (bod 4. a 6. rozsudku). Nemožno sa spoľahnúť, že uplatňovanie osobnej obhajoby obvineného ako osoby bez právnického vzdelania by mohlo byť samo o sebe efektívne. Práve preto je nevyhnutnou súčasťou práva na obhajobu možnosť zvoliť si obhajcu, resp. povinnosť ustanoviť obhajcu obvinenému. Úlohou obhajcu je poskytnúť obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajobu jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v Trestnom poriadku, najmä starať sa o to, aby v konaní boli náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú a rovnako možnosť vyjadriť sa prostredníctvom obhajcu k akémukoľvek procesnému úkonu navyiac za stavu, keď je daný dôvod povinnej obhajoby a to bez ohľadu na počet (rozsah) procesných úkonov či

ich samotnú realizáciu; v tomto smere obhajoba obvineného nebola zabezpečená. Navyiac bolo zrejmé, že obvinený si obhajcu nezvolí a to z dôvodu, že hoci už pred spojením vecí do spoločného konania dňa 26. mája 2010 obvinený sám žiadal o ustanovenie obhajcu dňa 10. augusta 2009 vo veci ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2009 a ako dôvod uvádzal, že nemá finančné prostriedky na zvolenie si obhajcu (č. I. 376 - zväzok I). Okresný súd Lučenec prípisom adresovaným Okresnému riaditeľstvu PZ, ÚJaKP, Lučenec dňa 14. augusta 2009 (č. I. 375 - zväzok I) nevyhovel žiadosti obvineného z dôvodu, že jeho príjem je 295,- €.

K možnosti preštudovať vyšetrovací spis podľa § 208 Trestného poriadku vo vzťahu k naplneniu dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd uvádza, že právo na preštudovanie celého spisového materiálu je významnou súčasťou práva obvineného na obhajobu. To napokon vyplýva aj z rozsahu oprávnení obvineného a ďalších osôb uvedených v citovanom ustanovení, vrátane práva podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, čo musí byť uvedené v zázname o preštudovaní spisu. Tento inštitút slúži zároveň aj na preverenie procesného postupu vo vyšetrovaní a citelne napomáha naplneniu zásady zistenia skutkového stavu v takej kvalite, ktorá vylučuje dôvodné pochybnosti. Významu tohto inštitútu musí zodpovedať aj prístup orgánov činných v trestnom konaní a súdu tak, aby bol reálne v plnom rozsahu naplnený. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresné riaditeľstvo PZ Lučenec, odbor kriminálnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality upovedomilo obvineného o termíne úkonu záverečného preštudovania spisu na deň 20. marca 2012, nakoľko obvinený si prevzal upovedomenie o možnosti preštudovať vyšetrovací spis dňa 16. marca 2012, čo preukazuje vlastnoručne podpísaná doručka obvineným založená v obsahu spisu (č. I. 466, zväzok II) a to pri dodržaní lehoty podľa § 208 ods. 1 druhá veta. Nemožno sa preto stotožniť s námietkou obvineného, že upovedomenie o možnosti preštudovať vyšetrovací spis mu nebolo doručené. Dovolací súd však dáva do pozornosti, že v obsahu spisu absentuje pri zázname o preštudovaní vyšetrovacieho spisu založené samotné znenie upovedomenia obvineného podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku. Dovolací súd nemohol preto verifikovať, či vyšetrovateľ Policajného zboru upovedomil obvineného (v čase keď policajt považoval vyšetrovanie za skončené v štádiu pred podaním návrhu na obžalobu) aj o možnosti podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, nakoľko pri preštudovaní spisu nebol prítomný, a preto takéto poučenie o možnosti podať návrh na doplnenie vyšetrovania malo byť obsiahnuté v upovedomení o preštudovaní vyšetrovacieho spisu, aby bol v čase pred podaním návrhu na podanie obžaloby oboznámený s možnosťou podať návrhy na doplnenie vyšetrovania. Navyiac v rozhodnom čase preštudovania spisu obvinený pre skutky, ktoré boli predmetom podania návrhu na podanie obžaloby, obhajcu nemal, a preto kvalifikovane upovedomiť obvineného o tejto možnosti podať návrhy na doplnenie vyšetrovania nemal ani kto iný. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na znenie ustanovenia § 208 ods. 1 vety prvej Trestného poriadku „ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, jeho splnomocnencovi alebo opatrovníkovi, zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania". Z obsahu spisu ani nevyplyva, že by sa obvinený tohto práva podať návrh na doplnenie vyšetrovania výslovne vzdal podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku prvá veta za bodkočiarkou.

V kontexte a súhrne vyššie uvedeného bolo preto možné konštatovať, že bolo porušené právo obvineného na obhajobu zásadným spôsobom.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sa však nebolo možné stotožniť s námietkou obvineného, že bolo porušené jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom tým, že mu nebolo doručené uznesenie o pribratí znalkyne Ing. Julianny Mužíkovej z 3. decembra 2008 a ani samotné znalecké posudky z prípravného konania (znalecký posudok č. 3/2009 z 31. marca 2009, znalecký posudok č. 4/2009 zo 14. apríla 2009 a znalecký posudok č. 5/2009 z 25. apríla 2009) a nemohol podať proti uzneseniu o pribratí znalca sťažnosť. Uznesenia vydané vyšetrovateľom v čase, keď bolo začaté trestné stíhanie len vo veci od 27. novembra 2008, nie je potrebné doručovať obvinenému, nakoľko v čase ich vydania obvinený nemal ešte procesné postavenie obvineného a teda v tomto čase nebol ani osobou, ktorej by sa uznesenie o pribratí znalca týkalo,

nakolko sa viedlo trestné stíhanie len vo veci. Takéto postavenie obvinený mal počnúc dňom 27. apríla 2009. Obvinenému nebránila v tomto smere žiadna skutočnosť, aby do spisu nahliadol a to počas celého konania.

Ak obvinený namieta, že vyšetrovací spis je vedený v rozpore s § 6 ods. 1 písm. b/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi, nakoľko v ňom absentuje trestné oznámenie alebo iné podanie, táto námietka je v rozpore so skutočným obsahom spisu. V obsahu spisu sú založené podnety Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odbor STRED (napr. č. I. 1, zväzok I) a rovnako trestné oznámenie Daňového riaditeľstva SR (napr. č. I. 5, č. I. 12, zväzok I). Námietku preto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú naviac nemajúcu akýkoľvek vzťah k zásadnému porušeniu práva obvineného na obhajobu.

Napriek naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku považoval dovolací súd za potrebné uviesť k dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Trestného poriadku nasledovné:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Ako ďalší uplatnil obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Za zákonný spôsob získavania dôkazu v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku sa považuje splnenie formálnych (procesných) podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ako aj splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, t. j. aby úkon - použitý dôkazný prostriedok na vykonanie dôkazu - bol zameraný na zistenie skutočností, na ktoré zameraný a použitý môže byť. Ak preto obvinený v tomto smere namieta nezákonnosť znaleckých posudkov Ing. Julianny Mužíkovej, ktorú nezákonnosť obvinený odvodzoval zo skutočností, že mu neboli doručené, je nevyhnutné uviesť, že znalecký posudok nemôže byť nezákonný len preto, že bol vypracovaný pred vznesením obvinenia obvinenému Ing. arch. I. K. a určujúce je, že k vypracovaniu znaleckých posudkov (31. marec 2009, 14. apríl 2009, 25. apríl 2009) došlo po začatí trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku (od 27. novembra 2008). Z ustanovení Trestného poriadku nie je možné vyvodiť záver, že vykonávanie dôkazov, ak k nim došlo po začatí trestného stíhania vo veci, avšak pred vznesením obvinenia, t. j. v dobe keď obvinený nemohol realizovať svoje právo na obhajobu, majú len z tohto dôvodu charakter nezákonného dôkazu. Trestný poriadok priestor na takéto úvahy v tomto smere neposkytuje.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou obvineného, že obvinenému nebolo nikdy vznesené obvinenie pre pokračovací zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona vo vzťahu k spoločnostiam A-Y., a. s. a N.-W.

spol. s r.o. Hoci dovolací súd uzatvára, že námietka obvineného v tomto smere nezodpovedá vecne dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za potrebné nad rámec uvedeného poukázať na uznesenie OR PZ Lučenec, úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru, ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008 z 27. apríla 2009, ktorým bolo obvinenému ako zodpovednému zástupcovi oboch vyššie uvedených spoločností vznesené obvinenie za zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona (č. I. 32, I. zväzok); rovnako vyššie uvedenému postupu predchádzalo začatie trestného stíhania vo veci podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku uznesením ČVS: ORP-1143/OEK-LC-2008 z 27. novembra 2008 (č. I. 18, I. zväzok).

Nebolo preto možné konštatovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania

úkonov trestného konania.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Uvedené ustanovenie Trestného poriadku v záujme zabezpečenia dôvery verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán, u ktorého mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezáujatosti. Uplatnenie inštitútu § 31 ods. 1 Trestného poriadku o vylúčení orgánov trestného konania prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná. V konkrétnom prípade sa však nič takého nezistilo a takéto skutočnosti nemožno odvodzovať len z toho, že obvinený podal na okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec, dozorujúcu prokurátorku Okresnej prokuratúry Lučenec trestné oznámenia hoci z tohto dôvodu bola následne odňatá Okresnej prokuratúre Lučenec trestná vec obvineného. Takáto skutočnosť však nemôže vyvodzovať záver, že dovtedy rozhodoval orgán činný v trestnom konaní, ktorý mal byť vylúčený. Uplatnenie tohto inštitútu o vylúčení orgánov trestného konania prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takého vzťahu, resp. pomeru preukázaná. Nebude tomu tak vtedy, keď obvinený bez ďalšieho podá na orgány činné v trestnom konaní trestné oznámenie.

Pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku nie je možné zaradiť ani také námietky, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu sudcu k prejednávanej veci a ktoré majú len abstraktný resp. všeobecný charakter. Táto sa opiera o údajné ovplyvňovanie zákonného sudcu okresného súdu JUDr. Bodnára zo strany jeho kolegyne JUDr. V., ktorá je manželkou JUDr. V., s ktorým nemá obvinený priateľský vzťah. Všeobecný a abstraktný charakter takejto námietky obvineného tzv. „nepriateľského vzťahu“, ktorá nie je navyš preukázaná, nemohol vyvodiť také skutočnosti, ktoré by viedli k pochybnostiam, že sudca nemohol v predmetnej veci nestranné rozhodnúť, ako sa toho domáhal obvinený. Okrem toho Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že obvinený takéto abstraktné a všeobecné námietky musel mať už v priebehu konania. Podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, ako sa dozvedela o dôvodoch na jej vznesenie. Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti procesnej strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už bolo raz rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne, ako v danom prípade, sa nekoná. Citované ustanovenia Trestného poriadku majú za cieľ zabrániť účelovému vznášaniu námietok zaujatosti s tým, aby sa nepredlžovalo zbytočne trestné konanie. Potom treba uzatvoriť, že námietku zaujatosti neuplatnil bezodkladne a konajúci súd preto o nej ani nemohol konať a správne o nej ani nekoná a vo veci navyš už v čase vznesenia námietky dňa 10. júna 2015 okresný súd meritorne rozhodol, keď vyhlásil rozsudok už dňa 28. apríla 2015. (Rozhodnutie č. 11 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 2/2009). Nebolo preto možné konštatovať ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku.

V tejto súvislosti dovolací súd ešte uvádza, že sa nezaoberal dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku z dôvodu, že dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok z procesných dôvodov a úvahy (závery) súdu k právnomu posúdeniu zisteného skutku alebo použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia v tomto smere by boli predčasné.

Ako závažný nedostatok v postupe krajského súdu, hoci to obvinený výslovne nenamietal a dovolací súd musel na tento nedostatok upozorniť, možno v tomto smere hodnotiť i to, že krajský súd vo výroku rozsudku ukladal obvinenému opätovne podľa § 60 ods. 1, ods. 2, ods. 6 Trestného zákona trest zákazu činnosti vykonávať súkromno - podnikateľskú činnosť na dobu 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov, hoci tento trest zákazu činnosti vykonávať súkromno - podnikateľskú činnosť na dobu 5 (päť) rokov uložil aj okresný súd. Krajský súd však zrušil rozsudok okresného súdu len vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a nie aj výrok okresného súdu o treste zákazu činnosti, čím de facto bol obvinenému trest zákazu činnosti za tie isté skutky uložený dva razy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací so zreteľom na uvedené zistenia podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvineného Ing. arch. I. K. z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 5To/110/2015 zo 4. októbra 2016 a chybné konanie, ktoré mu predchádzalo, zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Banskej Bystrici, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Uvedený postup súdov nižších stupňov, keď akceptovali, že obvinený v priebehu prípravného konania nebol zastúpený obhajcom v spoločnom konaní, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby a obvinený nebol schopný sa sám kvalifikovane obhajovať a na túto skutočnosť aj poukazoval, nebol správny a v súlade so zákonom. Úlohou krajského súdu s ohľadom na uvedené závery dovolacieho súdu bude v rámci odvolacieho konania preskúmať zákonnosť dôkazov získaných v priebehu prípravného konania a ich použiteľnosť (procesnú spôsobilosť) v konaní pred súdom. Bude preto potrebné primárne podrobiť prieskumu súdu, či pri procesných úkonoch, z ktorých súdy vyvodzovali dôkaznú situáciu v neprospech obvineného, mal obvinený v čase povinnej obhajoby obhajcu.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa na obvinenom vykonáva trest odňatia slobody, uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Z obsahu predloženého spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že u obvineného sa nejedná o prípad vyššie citovaného ustanovenia § 380 Trestného poriadku, preto nebolo potrebné rozhodovať o jeho väzbe.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.